

# Un tros de Pirineu i tota la vall d'Ordesa

Una excursió de tres dies al Pirineu amb auto corre el perill de quedar-se sense Pirineu. El Pirineu i l'auto són dos elements en certa manera complementaris i en certa manera incompatibles. L'auto és un bon complement de l'excursionista perquè el situa al peu mateix de les excursions sense gaires maldecaps de trasllat, distàncies, equipatges, etc. Però, en canvi, aquell que es pensa que amb l'auto pot visitar el Pirineu, torna amb una idea molt vaga, perquè aquest s'ha de fer a peu.

Ens vam animar a fer tot el Pirineu que permetés la carretera i el temps de tres dies. Déu n'hi do de l'itinerari. Vam aprofitar totes les hores de llum i algunes de fosca. Des de casa al Port de la Bonaigua en un matí. Vall d'Aran, visitar el romànic de Tahull i dormir a Boí fou la conclusió de la primera jornada. L'endemà, de Vilaller a Castejón de Sos per una carretera de paisatge immillorable, amb vistes sobre el Posets des de davant mateix de la Vall d'Eriste, estret de Ventamillo, Ainsa i Vall d'Ordesa. El tercer dia, Baños de Panticosa, Jaca i cap a casa per la carretera d'Osca i Lleida. Tres dies ben aprofitats. Però com que volíem veure i fer Pirineu, no van ésser només de carretera.

Dues escapades interessants: El primer dia fou impossible vèncer la temptació de visitar el llac de Sant Maurici des d'Espot. Una caminada i paisatge molt bonic. Seria un bon entrenament pel dia següent on la caminada seria més llarga i el paisatge meravellós. El segon dia, la segona temptació: Vall d'Ordesa. La carretera deixa a l'entrada de la vall. Anar fins el Parador Nacional o fins l'esplanada que encara es pot apreciar on hi havia instal·lades les cases pairals de Can Viu i Can Olivàn, les antigues cases d'Ordesa, és quedar-se sense visitar la vall. Només es pot veure, des de sota mateix, la paret del Tozal del Mallo i un tros de la Faja de Pelai a l'altra banda.

Hi arribàvem a dos quarts d'onze del matí. Un quart per a prendre vistes i fer plans. Havíem decidit dedicar la resta del dia a visitar la vall. La Vall d'Ordesa podríem dir que té dos braços. El més llarg és el que va fins a Soaso on recull les aigües que baixen del Mont Perdut, Marboré i Bretxa de Rolan, que es desprenen per la famosa cascada de la Cua de

Cavall —per la seva forma ondulada i estesa—, formant el Riu Arasas. L'altre braç, paral·lel a l'anterior però més curt, és la vall empinada per on es despenja el Riu Cotatuero que ve de l'indret de la Bretxa de Rolan. Fer l'excursió fins a Soaso volia dir gairebé sis hores entre anar i tornar i vam optar per emprendre-la pel braç més curt. Per altra banda presentava per nosaltres dos atractius: cap dels companys hi havia estat mai i teníem ganes de saber en què consistien les famoses «clavijas» de Cotatuero.

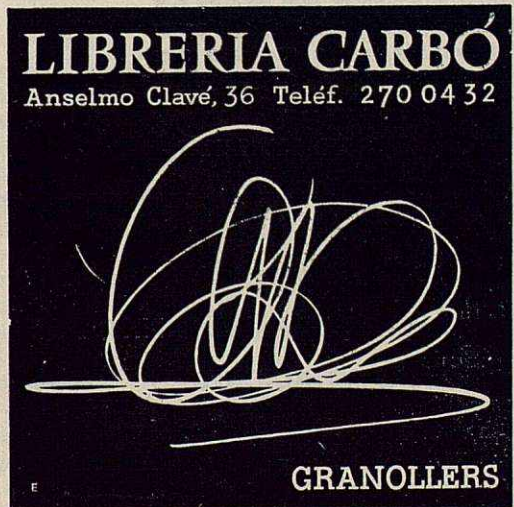
La Vall de Cotatuero, com ja hem dit és molt empinada i d'una vegetació exuberant: avet, pi negre, albes. El caminet va enfilant-se molt aprop del riu que se sent però a penes es veu de tant en tant perquè passa molt encaixonat. Pràcticament tot és ombra, fins que després d'una bona pujada s'arriba al peu de la cascada. Una mica de replà i una mica de sol. Es deixa la cascada i el camí continua a l'esquerra per a superar els darrers contraforts i situar-se al peu mateix de la paret per la que es despenja el riu uns metres més enllà de la nostra dreta. Estem al peu mateix d'una canal on trobem les primeres «clavijas», uns claus molt considerables clavats a la roca i que permeten agafar-se fort per a superar la canal. Un cop a sobre d'una roca que fa un petit replà les «clavijas» continuen per la paret —n'hi ha per les mans i pels peus— flanquejant-la horitzontalment fins assolir una segona canal que porta al cim de la cascada. Un cop a dalt s'obren unes explanades successives com els graons d'una gran escala, en forma de semicercle i recorregudes pel riu en el seu bell mig. Cal anar pujant molt fàcilment les roques que fan de mur de contenció de cadascuna de les explanades, fins arribar a la superior, que va pujant cada vegada més fortament fins arribar a un collet que comunica aquest camí amb el que baixa de la Bretxa de Rolan i va cap el Refugi de Gòriz.

Nosaltres vam descansar. Ja érem a Cotatuero. Tornar enrera pel mateix camí volia dir tornar a veure el mateix paisatge i haver de baixar per les «clavijas», cosa que doblava la impressió de la pujada, que Déu n'hi do del control que es necessita de nervis perquè cames i braços no tremolin. A més, per sobre del morro muntanyós que tancava el nostre horitzó per la banda nord, s'hi aixecava una de les regions més sobiranes del nostre Pirineu, una carena amb set pics de més de



CARRETERA S/n - TEL. 54

STA. EULALIA DE RONSANA



E

GRANOLLERS